

УДК 364.012.6:336.5:005.94

О. Г. Казарян,
к. е. н., старший викладач кафедри управління, фінансів та адміністрування,
Одеський інститут ПрАТ "ЗВО "Міжрегіональна академія управління персоналом"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5720-5168>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.5.158

ІННОВАЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ

O. Kazarian,
PhD in Economics, Senior Lecturer of the Department of Management, Finance
and Administration, Odesa Institute of the Private Joint-Stock Company
"Higher Educational Institution Interregional Academy of Personnel Management"

INNOVATIVE TRANSFORMATION OF THE SOCIAL FINANCING SYSTEM IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

У статті здійснено поглиблений аналіз інноваційної трансформації системи соціального фінансування як ключового інструменту реалізації концепції сталого розвитку в сучасних соціально-економічних умовах. Обґрунтовано, що в умовах зростання соціальних ризиків, поглиблення нерівності, трансформації ринку праці та посилення навантаження на державні фінанси традиційні моделі соціального забезпечення втрачають здатність забезпечувати належний рівень соціального захисту та соціальної інтеграції вразливих груп населення. У межах дослідження соціальне фінансування розглянуто не лише як механізм перерозподілу фінансових ресурсів, а як складну багаторівневу систему, що поєднує бюджетні, позабюджетні, інвестиційні та соціально-орієнтовані фінансові потоки, спрямовані на досягнення довгострокових соціально-економічних результатів. Доведено, що інноваційна трансформація цієї системи передбачає впровадження нових фінансових інструментів і організаційних моделей, зокрема розвитку соціального підприємництва, механізмів соціального інвестування, державно-приватного партнерства, а також застосування підходів результатноорієнтованого фінансування соціальних програм, що дозволяє підвищити прозорість, адресність та ефективність використання ресурсів. Узагальнення міжнародного досвіду свідчить, що ефективні системи соціального фінансування у цій сфері базуються на комплексному поєднанні фінансової підтримки, активних програм зайнятості, професійної адаптації, психологічної реабілітації та соціальної інтеграції, що забезпечується за рахунок координації дій державних інституцій, бізнесу та громадського сектору. Наголошено, що інноваційні підходи до фінансування таких програм дозволяють не лише підвищити рівень соціальної захищеності ветеранів, а й зменшити довгострокові соціальні та бюджетні витрати шляхом відновлення їх економічної активності та участі у розвитку громад. У статті підкреслено визначальну роль держави у процесі інноваційної трансформації системи соціального фінансування, яка полягає не тільки у виконанні функцій основного джерела фінансових ресурсів, але й у формуванні сприятливого нормативно-правового середовища, координації взаємодії між суб'єктами соціальної сфери та стимулюванні впровадження соціальних інновацій. Доведено, що посилення інституційної спроможності держави у сфері соціального фінансування є передумовою забезпечення соціальної стійкості, зниження рівня соціальної напруги та досягнення цілей сталого розвитку.

The article provides an in-depth analysis of the innovative transformation of the social financing system as a key tool for implementing the concept of sustainable development in modern socio-economic conditions. It is substantiated that in the context of growing social risks, deepening inequality, labor market transformation and increasing burden on public finances, traditional models of social security lose their ability to provide an adequate level of social protection and social integration of vulnerable groups of the population. The study considers social financing not only as a mechanism for redistributing financial resources, but also as a complex multi-level system that combines budgetary, extra-budgetary, investment and socially-oriented financial flows aimed at achieving long-term socio-economic results. It is proven that the innovative transformation of this system involves the introduction of new financial instruments and organizational models, in particular the development of social entrepreneurship, social investment mechanisms, public-private

partnership, as well as the application of results-oriented financing approaches for social programs, which allows for increased transparency, targeting and efficiency of resource use. The generalization of international experience shows that effective social financing systems in this area are based on a complex combination of financial support, active employment programs, professional adaptation, psychological rehabilitation and social integration, which is ensured by coordinating the actions of state institutions, business and the public sector. It is emphasized that innovative approaches to financing such programs allow not only to increase the level of social protection of veterans, but also to reduce long-term social and budgetary costs by restoring their economic activity and participation in community development. The article emphasizes the decisive role of the state in the process of innovative transformation of the social financing system, which consists not only in performing the functions of the main source of financial resources, but also in forming a favorable regulatory and legal environment, coordinating interaction between social sector entities and stimulating the implementation of social innovations. It is proven that strengthening the institutional capacity of the state in the field of social financing is a prerequisite for ensuring social stability, reducing the level of social tension and achieving sustainable development goals.

Ключові слова: соціальне фінансування, сталий розвиток, соціальна політика, інновації, ветерани, соціальний захист.

Key words: social financing, sustainable development, social policy, innovation, veterans, social protection.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний етап соціально-економічного розвитку характеризується поглибленням структурних трансформацій, зростанням соціальної нерівності, підвищенням рівня соціальних ризиків та посиленням навантаження на систему державних фінансів, що суттєво ускладнює забезпечення належного рівня соціального захисту населення. В умовах реалізації концепції сталого розвитку система соціального фінансування набуває визначального значення як інструмент забезпечення соціальної стабільності, формування людського капіталу та досягнення довгострокових соціально-економічних цілей. Водночас традиційні підходи до організації соціального фінансування, що базуються переважно на бюджетних механізмах перерозподілу ресурсів, дедалі частіше демонструють обмежену ефективність, низьку адаптивність до динамічних змін соціального середовища та недостатню орієнтацію на досягнення вимірюваних соціальних результатів.

Особливої гостроти зазначена проблема набуває в умовах воєнних і післявоєнних трансформацій, коли зростає потреба у фінансуванні програм соціального захисту та реінтеграції ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення. Наявні фінансові інструменти та інституційні механізми соціальної підтримки не завжди забезпечують комплексний і довгостроковий ефект, що призводить до фрагментарності соціальних програм, нераціонального використання ресурсів та збереження високого рівня соціальної напруги. У цьому контексті актуалізується

необхідність інноваційної трансформації системи соціального фінансування, яка передбачає інтеграцію державних, приватних і громадських ресурсів, розвиток соціального підприємництва, впровадження механізмів соціального інвестування та результатієорієнтованого фінансування.

Зазначена проблематика тісно пов'язана з важливими науковими завданнями, зокрема з поглибленням теоретико-методологічних засад дослідження соціального фінансування як складової сталого розвитку, обґрунтуванням нових моделей взаємодії між суб'єктами соціальної політики та оцінюванням ефективності інноваційних фінансових інструментів у соціальній сфері. Водночас вона має безпосередній практичний вимір, оскільки результати таких досліджень можуть бути використані для вдосконалення державної соціальної політики, оптимізації структури соціальних видатків, підвищення ефективності програм соціального захисту та реінтеграції ветеранів, а також для формування інституційних умов, що сприятимуть досягненню цілей сталого розвитку на національному та регіональному рівнях.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика розвитку системи соціального фінансування та її трансформації в умовах сталого розвитку активно досліджується вітчизняними науковцями, насамперед у контексті вдосконалення соціальної політики, соціального захисту вразливих груп населення та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів. Так, у працях Г. Воробйової та С. Зозулі акцент зроблено на аналізі зарубіжних трендів соціальної

політики щодо захисту ветеранів, де обґрунтовано доцільність адаптації комплексних фінансових моделей соціальної підтримки до національних умов [1]. Автори підкреслюють, що поєднання бюджетних та альтернативних джерел фінансування дозволяє підвищити результативність соціальних програм. Дослідження А. Селянінової, В. Кузьбіди та Я. Хоменка зосереджені на ролі держави у фінансовому забезпеченні соціальної реінтеграції ветеранів, де держава розглядається як ключовий координатор і гарант стабільності системи соціального фінансування [2]. Автори наголошують на необхідності переходу від виключно компенсаційних виплат до інвестиційних підходів у фінансуванні соціальних програм. Значний внесок у вивчення інноваційних підходів до організації соціального захисту ветеранів зробив Р. Шевченко, який на основі міжнародного досвіду доводить ефективність застосування нових фінансових інструментів та партнерських моделей у соціальній сфері [3].

Питання реінтеграції ветеранів у цивільне життя у ширшому соціально-економічному контексті висвітлює І. Семенова, яка звертає увагу на необхідність комплексного фінансування програм зайнятості, професійної адаптації та соціальної підтримки [4]. Водночас Т. Захаріна розглядає реінтеграційний потенціал ветеранів як важливий чинник ефективності соціальної політики, підкреслюючи значення цільового та результат-орієнтованого фінансування відповідних заходів [5]. Нормативно-правові аспекти організації надання соціальних послуг та їх фінансового забезпечення ґрунтовно проаналізовані у роботах К. Сухової, де визначено ключові інституційні обмеження впровадження інноваційних фінансових механізмів у соціальній сфері [6].

Окремий напрям наукових досліджень пов'язаний із розвитком соціального підприємництва як альтернативного джерела соціального фінансування. У працях В. Ільченка та В. Пістунової обґрунтовано можливість залучення інвестиційних ресурсів до фінансування соціально орієнтованих проєктів в Україні та їх значення для досягнення цілей сталого розвитку [7]. Питання інновацій сталого розвитку на регіональному рівні розкривають Н. Красностанова та Н. Медловська, які доводять, що ефективна система соціального фінансування є необхідною умовою соціально-економічної стійкості регіонів [8]. Узагальнюючі підходи до аналізу системи соціального забезпечення та соціального захисту в Україні представлені у працях М. Бондаря, де соціальне фінансування розглядається як базовий елемент державної соціальної політики [9].

Водночас, незважаючи на значну кількість наукових публікацій, недостатньо комплексно дослідженими залишаються питання інноваційної

трансформації системи соціального фінансування саме у взаємозв'язку з досягненням цілей сталого розвитку та фінансовим забезпеченням реінтеграції ветеранів, що зумовлює необхідність подальших наукових пошуків у цьому напрямі.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних засад та практичних напрямів інноваційної трансформації системи соціального фінансування в контексті сталого розвитку з урахуванням необхідності підвищення ефективності соціального захисту та реінтеграції ветеранів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Соціальне фінансування в сучасних наукових дослідженнях розглядається як багатовимірною економічна категорія, що поєднує механізми формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, спрямованих на забезпечення соціального захисту, надання соціальних послуг і підвищення якості життя населення. У контексті сталого розвитку соціальне фінансування набуває стратегічного значення, оскільки виступає інструментом досягнення соціальної збалансованості, зниження соціальної нерівності та формування людського капіталу, який є ключовим фактором довгострокового економічного зростання [9]. Теоретичні підходи до його дослідження ґрунтуються на поєднанні концепцій соціальної держави, соціальних інвестицій та інклюзивного розвитку, що передбачають активну роль держави у забезпеченні базових соціальних гарантій та стимулюванні участі недержавних суб'єктів у фінансуванні соціальної сфери.

У межах концепції сталого розвитку соціальне фінансування виходить за межі традиційного перерозподілу бюджетних ресурсів і розглядається як інвестиція у соціальний розвиток, здатна забезпечити мультиплікативний ефект у довгостроковій перспективі. Такий підхід передбачає орієнтацію не лише на обсяг фінансування, а й на досягнення вимірюваних соціальних результатів, що відповідає принципам результат-орієнтованого управління та підзвітності [8]. Наукові дослідження свідчать, що ефективність соціального фінансування значною мірою залежить від здатності системи адаптуватися до змін соціально-економічного середовища, що особливо актуально в умовах кризових явищ і зростання соціальних ризиків.

Важливою теоретичною складовою соціального фінансування у контексті сталого розвитку є концепція соціальних інвестицій, яка передбачає спрямування фінансових ресурсів на розвиток освіти, охорони здоров'я, зайнятості та

соціальної інтеграції вразливих груп населення. Згідно з цим підходом, соціальні витрати розглядаються не як пасивне навантаження на бюджет, а як чинник підвищення продуктивності праці, економічної активності населення та соціальної стійкості суспільства [7]. У працях вітчизняних дослідників підкреслюється, що саме соціальне фінансування здатне забезпечити зв'язок між соціальними цілями та економічним розвитком, формуючи підґрунтя для інклюзивного зростання [8; 9].

Окреме місце у теоретичних засадах соціального фінансування займає інституційний підхід, який акцентує увагу на ролі нормативно-правового середовища, організаційних структур та механізмів координації між суб'єктами соціальної політики. Дослідження показують, що ефективна система соціального фінансування можлива лише за умови чітко визначених повноважень державних органів, прозорих правил використання ресурсів і наявності стимулів для залучення приватного сектору та громадських організацій [6]. У цьому контексті держава виступає не лише основним фінансовим донором, а й регулятором і координатором процесів соціального фінансування.

Теоретичні підходи до соціального фінансування також тісно пов'язані з ідеєю міжсекторального партнерства, яка передбачає взаємодію держави, бізнесу та громадянського суспільства у вирішенні соціальних проблем. Така модель відповідає принципам сталого розвитку, оскільки дозволяє диверсифікувати джерела фінансування, підвищити ефективність використання ресурсів та забезпечити інноваційність соціальних програм [7]. Узагальнення наукових підходів дає підстави стверджувати, що соціальне фінансування у контексті сталого розвитку слід розглядати як динамічну систему, здатну еволюціонувати відповідно до суспільних потреб і виступати фундаментом для формування соціально орієнтованої та економічно стійкої держави.

В умовах трансформаційних змін соціально-економічного середовища інноваційні підходи до соціального фінансування набувають особливої актуальності, оскільки саме вони забезпечують підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, посилення адресності соціальної підтримки та досягнення довгострокових соціально значущих результатів. У науковій літературі інноваційність у соціальному фінансуванні розглядається як впровадження нових фінансових інструментів, організаційних моделей і управлінських підходів, що дозволяють перейти від компенсаційної моделі соціальної політики до інвестиційної, орієнтованої на розвиток людського потенціалу та соціальну інтеграцію [7; 8].

Одним із ключових інноваційних напрямів є розвиток соціального підприємництва як альтернативного та водночас сталого джерела фінансування соціальних програм. Соціальні підприємства поєднують економічну діяльність із реалізацією соціальної місії, що дає змогу генерувати власні фінансові ресурси для розв'язання соціальних проблем та зменшувати залежність соціальної сфери від бюджетних коштів. Дослідження В. Ільченка та В. Пістунової доводять, що соціальне підприємництво в Україні має значний потенціал для фінансування програм зайнятості, професійної адаптації та реінтеграції вразливих груп населення, зокрема ветеранів, за умови належної державної підтримки та сприятливого інституційного середовища [7].

Важливим інноваційним підходом є впровадження механізмів соціального інвестування, які передбачають залучення приватного капіталу до фінансування соціальних проєктів із чітко визначеними соціальними результатами. У межах цього підходу соціальні витрати розглядаються як інвестиції з очікуваним соціально-економічним ефектом, що відповідає принципам сталого розвитку. Міжнародний досвід, узагальнений у працях Р. Шевченка та І. Семенової, свідчить, що соціальні інвестиції та партнерські моделі фінансування дозволяють підвищити ефективність програм соціального захисту, зокрема шляхом поєднання фінансової підтримки з активними заходами соціальної та професійної адаптації [3; 4].

Суттєвим елементом інноваційної трансформації соціального фінансування є застосування результатноорієнтованого підходу, за якого фінансування соціальних програм пов'язується з досягненням конкретних, вимірюваних соціальних результатів. Такий підхід дозволяє підвищити прозорість використання коштів, посилити відповідальність виконавців соціальних програм та оптимізувати структуру соціальних видатків. Наукові дослідження підкреслюють, що результатноорієнтоване фінансування є ефективним інструментом модернізації соціальної політики в умовах обмежених фінансових ресурсів і зростаючих соціальних потреб [8; 9].

Інноваційні підходи до соціального фінансування також тісно пов'язані з цифровізацією соціальної сфери, яка передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій для управління фінансовими потоками, моніторингу ефективності соціальних програм та підвищення доступності соціальних послуг. Цифрові інструменти дозволяють зменшити адміністративні витрати, мінімізувати корупційні ризики та забезпечити більш точне таргетування соціальної допомоги, що є важливим чинником соціальної стійкості [6].

Окрему роль у впровадженні інноваційних підходів відіграє держава, яка формує нормативно-правові умови, стимулює розвиток міжсекторального партнерства та забезпечує координацію дій між суб'єктами соціального фінансування. Дослідження свідчать, що поєднання державних фінансових ресурсів із потенціалом приватного сектору та громадянського суспільства дозволяє створити більш гнучку та адаптивну систему соціального фінансування, здатну ефективно реагувати на сучасні соціальні виклики [2; 6]. Узагальнюючи, можна стверджувати, що інноваційні підходи до соціального фінансування є ключовою передумовою підвищення результативності соціальної політики та досягнення цілей сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Соціальне фінансування відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної реінтеграції ветеранів у цивільне життя, оскільки саме фінансові механізми визначають можливості реалізації програм соціального захисту, професійної адаптації, медичної та психологічної реабілітації, а також відновлення економічної активності цієї соціальної групи. У сучасних умовах реінтеграція ветеранів розглядається не лише як соціальна необхідність, а й як важливе завдання сталого розвитку, адже рівень успішності цього процесу безпосередньо впливає на соціальну згуртованість суспільства, стабільність ринку праці та ефективність використання людського капіталу [5; 9]. Водночас традиційні підходи до фінансування ветеранських програм, що базуються переважно на системі грошових компенсацій і пільг, не забезпечують комплексного та довгострокового соціально-економічного ефекту.

Наукові дослідження свідчать, що ефективна реінтеграція ветеранів потребує переходу до інноваційних моделей соціального фінансування, які поєднують фінансову підтримку з активними заходами соціальної та професійної адаптації. У працях Г. Воробйової та С. Зозулі зазначається, що зарубіжні системи соціального захисту ветеранів орієнтовані на комплексне фінансування програм зайнятості, освіти та соціальної інтеграції, що дозволяє зменшити залежність ветеранів від соціальних виплат і сприяти їх самореалізації у цивільному житті [1]. Подібні підходи поступово набувають поширення і в Україні, однак їх реалізація стримується обмеженістю фінансових ресурсів та недостатньою координацією між суб'єктами соціальної політики.

Важливу роль у системі соціального фінансування реінтеграції ветеранів відіграє держава, яка забезпечує базові соціальні гарантії та формує інституційні умови для реалізації відповідних програм. Дослідження А. Селянінової, В. Кузьбіди та

Я. Хоменка доводять, що держава має виконувати функцію не лише основного фінансового донора, а й координатора міжвідомчої взаємодії, що дозволяє підвищити ефективність використання коштів і уникнути дублювання соціальних послуг [2]. У цьому контексті особливого значення набуває удосконалення нормативно-правової бази фінансування соціальних послуг, що, за висновками К. Сухової, є необхідною передумовою впровадження інноваційних фінансових механізмів у сфері ветеранської політики [6].

Міжнародний досвід, узагальнений у працях Р. Шевченка та І. Семенової, свідчить, що найбільш результативними є моделі соціального фінансування, які базуються на принципах міжсекторального партнерства та соціального інвестування [3; 4]. У таких моделях фінансові ресурси держави доповнюються коштами приватного сектору, міжнародних організацій та громадських інституцій, що дозволяє розширити спектр соціальних послуг і забезпечити їхню довгострокову сталість. Особливе місце в цих моделях займає фінансування програм професійної перепідготовки та підтримки підприємницької ініціативи ветеранів, що сприяє їх економічній самостійності та зниженню соціальних ризиків.

Значущим напрямом соціального фінансування реінтеграції ветеранів є розвиток соціального підприємництва, яке створює можливості для поєднання соціальної підтримки з економічною активністю. За результатами досліджень В. Ільченка та В. Пістунової, соціальні підприємства можуть стати ефективним інструментом працевлаштування ветеранів і фінансування соціально орієнтованих проєктів, за умови цільової фінансової підтримки та стимулюючої державної політики [7]. Такий підхід відповідає принципам сталого розвитку, оскільки дозволяє перетворити соціальні витрати на інвестиції в людський капітал.

Узагальнюючи наукові підходи, можна стверджувати, що соціальне фінансування реінтеграції ветеранів має базуватися на комплексній, інноваційній та результатіорієнтованій моделі, яка поєднує фінансову підтримку, активні соціальні програми та інституційну координацію. Реалізація такої моделі сприятиме підвищенню ефективності ветеранської політики, зміцненню соціальної згуртованості та досягненню цілей сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Подальший розвиток системи соціального фінансування в Україні відбуватиметься в умовах зростаючої потреби у забезпеченні соціальної стійкості, відновленні людського капіталу та адаптації соціальної політики до принципів сталого розвитку. Сучасні соціально-економічні виклики, зумовлені демографічними змінами,

трансформацією ринку праці, наслідками воєнних дій та обмеженістю бюджетних ресурсів, об'єктивно вимагають переходу до більш гнучкої, диверсифікованої та інноваційно орієнтованої системи соціального фінансування. У цьому контексті ключовою перспективою є відхід від домінування виключно бюджетного фінансування соціальної сфери та формування багатоканальної моделі акумуляції фінансових ресурсів, що поєднує державні, приватні та громадські джерела [8; 9].

Одним із пріоритетних напрямів розвитку системи соціального фінансування є розширення практик соціального інвестування та залучення приватного капіталу до реалізації соціально значущих проєктів. Застосування інвестиційного підходу дозволяє трансформувати соціальні видатки у довгострокові вкладення в людський капітал, що сприяє зростанню економічної активності населення та зменшенню соціальної залежності від державної підтримки. Наукові дослідження свідчать, що особливо перспективним є розвиток фінансових інструментів, орієнтованих на досягнення конкретних соціальних результатів, що відповідає принципам результатно-орієнтованого фінансування та підзвітності у соціальній сфері [7; 8].

Важливою перспективою є подальший розвиток соціального підприємництва як складової системи соціального фінансування. Соціальні підприємства здатні поєднувати економічну ефективність із вирішенням соціальних проблем, забезпечуючи сталі джерела фінансування соціальних програм, зокрема у сфері зайнятості та реінтеграції ветеранів. За умови формування сприятливого нормативно-правового середовища та впровадження фінансових стимулів соціальне підприємництво може стати одним із ключових механізмів зниження навантаження на державний бюджет і підвищення соціальної інклюзії [7].

Перспективним напрямом розвитку системи соціального фінансування є також її цифровізація, що передбачає використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для управління фінансовими потоками, моніторингу ефективності соціальних програм та підвищення доступності соціальних послуг. Цифрові рішення дозволяють забезпечити прозорість процесів фінансування, мінімізувати адміністративні витрати та підвищити адресність соціальної підтримки, що є особливо важливим в умовах зростаючих соціальних потреб і обмежених ресурсів [6]. У довгостроковій перспективі цифровізація сприятиме формуванню інтегрованої системи соціального фінансування, орієнтованої на потреби конкретних соціальних груп.

Значну роль у розвитку системи соціального фінансування відіграватиме держава, яка має забезпечити стратегічне планування, нормативно-правову підтримку та координацію взаємодії між усіма суб'єктами соціальної сфери. Посилення інституційної спроможності державних органів, удосконалення механізмів оцінювання ефективності соціальних програм та впровадження принципів партнерства є необхідними умовами реалізації інноваційних підходів до соціального фінансування [2; 6]. Водночас зростає значення регіонального виміру соціальної політики, оскільки саме на регіональному рівні формуються умови для впровадження соціальних інновацій та адаптації фінансових механізмів до локальних потреб [8].

Узагальнюючи, можна стверджувати, що перспективи розвитку системи соціального фінансування пов'язані з формуванням інклюзивної, інноваційної та результатноорієнтованої моделі, здатної забезпечити ефективне використання фінансових ресурсів і досягнення цілей сталого розвитку. Реалізація таких перспектив сприятиме підвищенню соціальної стійкості суспільства, зміцненню людського капіталу та створенню передумов для довгострокового соціально-економічного зростання держави.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що система соціального фінансування в сучасних умовах виступає одним із ключових інструментів реалізації соціальної політики та досягнення цілей сталого розвитку, оскільки саме через механізми фінансового забезпечення формується можливість ефективного соціального захисту населення, розвитку людського капіталу та зниження рівня соціальних ризиків. Доведено, що традиційні, переважно бюджетно-орієнтовані підходи до соціального фінансування в умовах зростаючих соціально-економічних викликів демонструють обмежену результативність і потребують суттєвої трансформації на засадах інноваційності, результатноорієнтованості та міжсекторальної взаємодії. Обґрунтовано, що інноваційна трансформація системи соціального фінансування має ґрунтуватися на поєднанні державних і недержавних фінансових ресурсів, розвитку соціального підприємництва, впровадженні механізмів соціального інвестування та застосуванні результатноорієнтованого фінансування соціальних програм. Такий підхід дозволяє розглядати соціальні видатки не лише як форму поточного споживання бюджетних ресурсів, а як довгостро-

кові інвестиції в людський капітал, що забезпечують мультиплікативний соціально-економічний ефект у перспективі сталого розвитку.

Визначено, що особливої актуальності інноваційні підходи до соціального фінансування набувають у сфері реінтеграції ветеранів, де ефективність соціальної політики безпосередньо залежить від комплексності фінансових механізмів, координації дій між суб'єктами соціальної сфери та орієнтації на відновлення економічної активності й соціальної самостійності цієї категорії населення. Доведено, що перехід від компенсаційної моделі соціальної підтримки до інвестиційної сприяє зниженню довгострокового навантаження на державні фінанси та підвищенню рівня соціальної згуртованості суспільства.

Зроблено висновок, що перспективний розвиток системи соціального фінансування в Україні має базуватися на принципах сталості, інклюзивності та інституційної спроможності держави, доповненої активною участю приватного сектору та громадянського суспільства. Реалізація інноваційної моделі соціального фінансування створює передумови для підвищення ефективності соціальної політики, оптимізації використання фінансових ресурсів і забезпечення довгострокового соціально-економічного розвитку держави, що підтверджує її стратегічне значення в сучасних умовах трансформації національної економіки.

Література:

1. Воробйова Г. В., Зозуля С. С. Зарубіжні тренди соціальної політики захисту ветеранів. Актуальні проблеми політики. 2021. № 68. С. 90—95.
2. Селянінова А., Кузьбіда В., Хоменко Я. Роль держави у соціальній реінтеграції ветеранів та ветеранок. 2024. 28 с. URL: <https://veteranfund.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/Rol-derzhavy-u-sotsialniy-reintehratsii-veteraniv-i-veteranok.pdf>.
3. Шевченко Р. П. Інноваційні підходи до організації соціального захисту ветеранів війни: міжнародний досвід. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 3. С. 184—188.
4. Семенова І. Реінтеграція ветеранів у цивільне життя: міжнародний досвід. Економіка та суспільство. 2024. № 5. С. 1—9.
5. Захаріна Т. І. Реінтеграційний потенціал ветеранів як чинник успішної їх реінтеграції в соціум. Social Work and Education. 2023. Т. 10, № 3. С. 263—275.
6. Сухова К. К. Нормативно-правова база організації надання соціальних послуг. Інвестиції: практика та досвід, 2022 № 7—8. С. 64—70.

7. Ільченко В. М., Пістунова В. О. Можливості фінансування соціального підприємництва в Україні. Підприємництво та інновації. 2023. Вип. 26. С. 47—51.

8. Красностанова Н. Е., Медловська Н. В. Інновації стійкого розвитку регіонів України. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 11 (17). С. 354—365. URL: perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/7317/7358

9. Бондар М. І. Соціальне забезпечення та соціальний захист в Україні. Економіка та суспільство. 2021. № 34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-10>

References:

1. Vorobiova, H. V., & Zozulia, S. S. (2021), "Foreign trends in veteran protection social policy", Aktualni problemy polityky, vol. (68), pp. 90—95.
2. Seliianinova, A., Kuzbida, V., & Khomenko, Ya. (2024), "The role of the state in the social reintegration of male and female veterans", available at: <https://veteranfund.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/Rol-derzhavy-u-sotsialniy-reintehratsii-veteraniv-i-veteranok.pdf> (Accessed 30 Jan 2026).
3. Shevchenko, R. P. (2024), "Innovative approaches to organizing social protection for war veterans: international experience", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. (3), pp. 184—188.
4. Semenova, I. (2024), "Reintegration of veterans into civilian life: international experience", Ekonomika ta suspilstvo, vol. (5), pp. 1—9.
5. Zakharina, T. I. (2023), "Reintegration potential of veterans as a factor of their successful reintegration into society", Social Work and Education, vol. 10 (3), pp. 263—275.
6. Sukhova, K. K. (2022), "Regulatory and legal framework for organizing the provision of social services", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. (7—8), 64—70.
7. Ilchenko, V. M. and Pistunova, V. O. (2023), "Opportunities for financing social entrepreneurship in Ukraine", Pidpryemnytstvo ta innovatsii, vol. 26, pp. 47—51.
8. Krasnostanova, N. E. and Medlovskaya, N. V. (2023), "Innovations of sustainable development of the regions of Ukraine", Aktualni pytannia u suchasniy nautsi, vol. 11 (17), pp. 354—365, available at: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/7317/7358> (Accessed 30 Jan 2026).
9. Bondar, M. I. (2021), "Social security and social protection in Ukraine", Ekonomika ta suspilstvo, vol. (34). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-10>

Отримано редакцією журналу / Received: 10.02.26

Процеженовано / Revised: 18.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 10.03.26

